

Marttaliiton toimintasuunnitelma 2023, luonnos

Esitys vuosikokoukselle 23.4.2022

Sisällysluettelo

Hyvästä arjesta parempi maailma: Marttaliiton toimintasuunnitelma 2023.....	2
Vuoden 2023 teema: Varaudutaan taidolla	2
Aktiivisena eläkkeellä Martoissa	2
Kotitalousneuvonta vahvistaa varautumistaitoja.....	3
Ruoanvalmistustaidot, kotivara ja muonitus.....	4
Ruokakasvatus.....	4
Ikääntymisen taito.....	4
Kotipuutarha.....	4
Luonnontuotteet	4
Asumisen taidot, kohtuullinen kuluttaminen ja taloustaidot	5
<i>Marttailuviikon teemana kotivara.....</i>	5
Sujuva arki: Neuvontaa eri kohderyhmille	6
Arki sujuvaksi	6
Lapsiperheiden arjen tukeminen.....	6
Karjalan Kulttuurirahaston ruokakulttuurihanke	6
Kestävät talouspolut.....	6
Luontokoti	7
Viekas.....	7
Vilppu.....	7
Innostavaa ja kiinnostavaa marttatoimintaa.....	8
<i>Materiaalit luovasti käyttöön ja kiertoon.....</i>	9
Kansainvälinen toiminta tukee tyttöjen ja naisten oikeuksia ja resilienssiä muuttuvassa maailmassa.....	10
Viestintä tukee liiton tavoitteita ja lisää yhteisön turvallisuuden tunnetta.....	10
Lehti on joka martan jäsenetu.....	11
<i>Maailman suurin marttailta juhlii Martat-lehteä.....</i>	12
Vaikuttamistyöllä kestävää arkea ja yhdenvertaisuutta	12
Martta-akatemia ja koulutuspalvelut.....	13
CRM-järjestelmä tuo asiakkaan lähemmäs	13
Yhteistyö ja osaaminen voimavarana.....	14
Talous mahdollistaa toiminnan	15
Mittarit	15
Tapahtumakalenteri	16

Hyvästä arjesta parempi maailma: Marttaliiton toimintasuunnitelma 2023

Martat on kotitalousneuvontajärjestö, jonka tehtävänä on edistää kotien ja perheiden toimivaa ja kestävää arkea. Strateginen lupauksemme on tehdä arjen tekoja huomista varten. Toiminnassamme korostuvat käytännölliset ja vaikuttavat ratkaisut. Kotitalous- ja puutarha-asiantuntijamme toimivat yhdessä marttojen kanssa kestävän kulutuksen käytännön ratkaisujen lähettiläinä ja neuvonnallamme saamme ihmiset muuttamaan arjen valintojaan kestävämpään suuntaan.

Vuosi 2023 on marttajärjestön strategiakauden neljäs vuosi. Toimintasuunnitelma edistää marttajärjestön strategian toteutumista. Toiminnan lähtökohtia ovat strategian lupaukset ja strategiset tavoitteet. Toiminnallemme tärkeitä periaatteita ovat yhdessä tekemisen ilo, kestävät valinnat ja avoimuus. Martoissa ammattilaiset ja jäsenet, martat, toimivat rinta rinnan. Tavoitteemme ja vuoden 2023 teema on kaikkien marttojen, marttayhdistysten, marttapiirien ja Marttaliiton yhteinen. Kutsumme yhteistyökumppanimme ja kaikki Suomessa asuvat mukaan edistämään tavoitteitamme.

Vuoden 2023 teema: Varaudutaan taidolla

Varautuminen on kykyä oppia ja sopeutua. Varautuminen ja poikkeuksellisissa tilanteissa toimiminen edellyttää joustavuutta ja resilienssiä eli uusien ratkaisujen ja ajatusmallien käyttöönottoa sekä toiveikkautta. Ne kehittyvät varautumista edistäviä taitoja oppimalla.

Marttojen strategisena tavoitteena on antaa valmiuksia varautua yhteiskunnan häiriötilanteisiin ja sään ääri-ilmiöihin. Tärkein varautumistehtävämme on omatoimisen varautumisen vahvistaminen ja arjen taitojen edistäminen – ja taitojen opettajina me martat olemme taitureita. Kestävän ruoan ja elämäntavan neuvonnalla ja arjen taitojen opettamisella vahvistamme kykyä selviytyä ja varautua erilaisiin arjen häiriötilanteisiin, kuten sairastumiseen, sähkökatkoon, lakkoihin, luonnonilmiöihin ja muihin yhteiskunnan häiriö- ja poikkeustilanteisiin. Lisäksi annamme valmiuksia varautua elämän muutosvaiheisiin.

Martoilla on tärkeä rooli myös ihmisten turvallisuuden tunteen ja pärjäämisen kokemuksen vahvistajana. Toiminnassamme tehdään ja opitaan paljon asioita, jotka parantavat varautumiskykyä ja joustavuutta toimia muuttuvissa tilanteissa. Tehdään se yhdessä näkyväksi.

Vuoden 2023 toimintasuunnitelmaan on valittu joukko varautumisen taitoja, jotka toimintavuonna painotuvat. Teema näkyy läpileikkaavana kaikessa vuoden toiminnassa.

Aktiivisena eläkkeellä Martoissa

Toimintamme kohderyhmistä painotamme erityisesti eläkkeelle jäämässä olevia ja juuri eläkkeelle jääneitä. Tämä näkyy erityisesti järjestötoiminnassa ja kutsumme eläkkeelle jäämässä olevia ja juuri eläkkeelle jääneitä aktiivisesti mukaan toimintaamme sekä tuotamme heitä kiinnostavia sisältöjä.

Marttatoiminta tarjoaa eläkkeelle jäävälle yhteisön, sosiaalisia suhteita ja mielekästä tekemistä. Marttailu mahdollistaa uuden oppimisen ja yhdessä toimimisen mielekkäiden sisältöjen parissa sekä merkityksellisyyden kokemuksia. Marttateemat tukevat monipuolisesti aktiivisena eläköitymisen edellytyksiä: Tuomme ruokailoa ikävuosiin, kerromme yli 55-vuotiaan ruokasuosituksista, opastamme ennakoimaan asumisen muutoksia sekä neuvomme eläkkeelle jäämiseen liittyvissä taloudellisissa kysymyksissä. Iloa tuo myös käsitöiden tekeminen sekä ruoan tekeminen ja syöminen yhdessä.

Korona-aikana eläkkeelle jäämässä olevien ja eläkkeelle vasta jääneiden jäsenten määrä on laskenut. Uusista jäsenistä monet ovat kuitenkin juuri tätä ikäryhmää. Marttatoiminnalla on vetovoimaa, jota haluamme vahvistaa. Samalla tuotamme mielekästä sisältöä myös nykyisille jäsenille.

Kotitalousneuvonta vahvistaa varautumistaitoja

Varautumisen teemavuotena kotitalousneuvonnassa opetetaan ja vahvistetaan taitoja, joiden avulla varaututaan poikkeustilanteisiin, sopeudutaan ja vaikutetaan ilmastonmuutoksen hillintään sekä luonnon monimuotoisuuden arjen teoilla. Tavoitteenamme on voimaannuttaa ihmisiä toimimaan kestävästi omassa arjessaan.

Kotitalouksien varautumisesta on hyötyä ihmiselle itselleen ja yhteiskunnalle. Varautumistaidot lisäävät turvallisuuden tunnetta. Arjen taidot ja riittävät voimavarat mahdollistavat yhä paremman kokonaisturvallisuuden yhteiskunnassamme.

Arjen hallinta on omatoimisen varautumisen lähtökohta. Tänä vuonna keskitymme vahvistamaan erityisesti seuraavia taitoja: ruoanvalmistus, kotivaran hyödyntäminen, säilöntä, kotitarveviljely, luonnonantimien hyödyntäminen, luonnossa liikkuminen, kompostointi, kestävän asuminen ja taloustaidot.

Marttajärjestön neuvonta on monikanavaista ja valtakunnallista. Huomioimme myös alueelliset erityispiirteet ja tarpeet. Neuvontaa tarjotaan avoimesti kaikille ja erityisesti lapsiperheille, eläkkeelle jääville ja jäsenille.

Tavoitteet

- Kestävien ja terveellisten ruokavalintojen ja ruoanvalmistustaitojen vahvistaminen.
- Kestävän ja kohtuullisen kulutuksen edistäminen.
- Omatoimisen varautumisen vahvistaminen.
- Kestävän asumisen ratkaisujen käyttöönotto.
- Vastuullisen puutarhanhoidon edistäminen.
- Omatoimisen kompostoinnin vahvistaminen.
- Luonnontuotteiden keräämisen ja käytön lisääminen.
- Arjen hallinnan ja kädentaitojen vahvistaminen.
- Yhdenvertaisuuden edistäminen.
- Kotitaloustyön arvostuksen lisääminen.

Toimenpiteet

- Marttaliitto kehittää ja tuottaa sisältöjä, aineistoja ja toimintamalleja piirien ja yhdistysten käytännön neuvontatyön tueksi ja tekee viestintää sekä vaikuttamis- ja verkostotyötä. Piirit osallistuvat alueelliseen vaikuttamis- ja verkostotyöhön. Kestävä arki -tutkimus uusitaan.
- Kohtaamisia ja yhdenvertaisia neuvontapalveluita mahdollistetaan piirien toteuttaman lähineuvonnan lisäksi etäneuvonnalla ja esteettömyyden huomioimisella.
- Piirien lisäksi liiton asiantuntijat toteuttavat asiantuntijaluentoja verkossa. Neuvonnassa hyödynnetään toiminnallisia ja kokemuksellisia työtapoja. Neuvonta on esillä vahvasti eri alustoilla, kuten Martat-sovelluksessa, Kestävästi arjessa -podcastissa, nettisivuilla ja sosiaalisen median kanavilla.
- Vahvistamme liiton ja piirien yhteiskehittämistä sisältöjen ja toimintamallien suunnittelussa. Jatkamme yhteisiä perjantain Teams-tapaamisia kerran kuussa.
- Marttaliitto tukee asiantuntijoiden digitaalisten taitojen vahvistamista. Marttaliitto ja piirit kehittävät yhteistyössä digitaalista neuvontaa ja muun muassa verkkokursseja.
- Marttaliitto kehittää Martat.fi-sivujen Marttakoulua ja Martat-sovelluksen sisältöjä.

Ruoanvalmistustaidot, kotivara ja muonitus

Martat kannustavat tekemään kestäviä ja terveellisiä ruokavalintoja. Kasvisten, erityisesti juuresten ja palkokasvien ja kotimaisen kalan käytön lisääminen, eläinperäisten raaka-aineiden kulutuksen, erityisesti punaisen lihan vähentäminen sekä ruokahävikin vähentäminen pienentävät ruoan ympäristökuormaa.

Ruoka- ja ravitsemusneuvonnan teemoja ovat perusruoanvalmistustaitojen opettaminen ja kotimaisen ruoan ja ruokaperinteen arvostus sekä säilöntä ja säilykkeiden hyödyntäminen osana kotivaraa. Ruokahävikin vähentämistä pidetään esillä Hävikkifoorumi-hankkeessa korostamalla ruoan arvostusta, huoltovarmuutta sekä ruokaturvaa.

Jalkautamme 72 tunnin varautumissuositusta. Marttapiirit järjestävät kotivara-koulutuksia ja pitävät aihetta esillä kursseillaan. Vapaaehtoisille järjestetään 72 tuntia -ketjukoulutuksia. Vuoden valtakunnallinen tietoisku liittyy varautumisen taitoihin. Järjestämme muonituskoulutusta asiasta kiinnostuneille.

Ruokakasvatus

Tuemme 6–12-vuotiaiden lasten tasapainoisen ruokasuhteen muodostumista ja kestäväen arjen tekojen, kuten kodinhoidon, kuluttamisen ja ruokavalintojen oppimista. Jalkautamme vuonna 2022 valmistuneen toimintamallin lasten kerhotoimintaan. Vahvistamme lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten ruokakasvatusta.

Ikääntymisen taito

Ikääntyvien ravitsemusta neuvotaan viestimällä ravitsemuksen merkityksestä yhteistyössä Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kanssa ja piirien järjestämissä ketjukoulutuksissa. Herätämme yli 55-vuotiaita pohtimaan omaa tulevaisuuden asumista ja asumisen vaihtoehtoja yhteistyössä Suomen Asumisen apu ry:n kanssa. Viestimme edunvalvontavaltuutuksesta ja sen laatimisesta yhteistyössä Digi- ja väestötietoviraston kanssa.

Kotipuutarha

Puutarhaneuvonnassa jatketaan kotitarveviljely- ja monimuotinen kotipiha- teemoja. Uutena teemana on kompostointi. Kotitarveviljely- ja kompostointitaitojen ylläpitäminen vahvistaa myös taitoja varautua pitkäaikaisten kriisien varalle.

Vahvistamme puutarhanhoidon perustaitoja. Neuvomme perustamaan ikkuna- ja ruukkupuutarhan sisälle tai ulos, ja opetamme erityisesti kylvö- ja taimikasvatustaitoja. Marttaliitto tuottaa aineistoa kotitarveviljelyyn ja kompostointiin. Piirit järjestävät kompostointiin liittyviä ketjukoulutuksia ja muita tapahtumia. Marttaliitto järjestää vapaaehtoisille puutarhamartoille valtakunnallisen koulutuksen.

Luonnontuotteet

Vahvistamme luonnontuotteiden tunnistus- ja hyödyntämisaamista sekä luonnossa liikkumisen taitoja. Marttaliitto tuottaa sienilajioppaan yhteistyössä Arktiset aromit ry:n kanssa ja aineistoa vuoden luonnontuotteista piirien ja yhdistysten käyttöön. Marttojen valtakunnallista sienipäivää vietetään 26.8. ja sieniviikkoa 27.8.–3.9. Piirit järjestävät yhdessä sienimarttojen kanssa tapahtumia ja neuvontaa eri puolilla Suomea. Sieniviikolla kannustamme ja opastamme liikkumaan luonnossa ja muistutamme jokamiehen oikeuksista.

Asumisen taidot, kohtuullinen kuluttaminen ja taloustaidot

Lisäämme kuluttajien osaamista ja sitoutumista muovien lajitteluun, kertakäyttömuovien kulutuksen ja roskaamisen vähentämiseen. Myös järkevät kulutus- ja tekstiilivalinnat sekä energian säästäminen vievät kohti hiilineutraalia asumista. Herätämme keskustelua ja lisäämme tietoa arjen kemikaaleista ja niiden vaikutuksista terveyteen, ympäristöön ja ilmastonmuutokseen. Kohtuullisen kulutuksen sisällöissä hyödynnetään laskelmia kohtuullisen kulutuksen viitebudjettien hiilijalanjäljistä.

Lisäämme kuluttajien taitoa ymmärtää yritysten ja tuotteiden markkinoinnissa käytettävien ympäristöväitteiden luotettavuutta. Asumisen taitoja ja taloudenhallintaa sisällytetään kurssitoimintaan ja viestintään. Neuvomme marttoja arjen tietoturvasta huolehtimisessa. Muistutamme tietokoneen käytössä, salasanojen hallinnassa ja esimerkiksi sosiaalisen median käytössä huomioitavista asioista.

Marttailuviikon teemana kotivara

Marttailuviikosta on tullut perinne, jonka aikana Martat näkyvät ja kuuluvat eri puolilla Suomea. Marttailuviikkoa vietetään 17.–23.4. ja teemaviikon aikana neuvotaan kotivarasta ja 72 tunnin varautumissuosituksista. Häiriötilanteen yllättäessä kotona tulee pärjätä itsenäisesti vähintään kolme vuorokautta niin, että on esimerkiksi riittävä määrä ruokaa ja lääkkeitä. On tärkeää tuntee myös muut omatoimisen varautumisen perusteet, kuten mistä häiriötilanteissa saa oikeaa tietoa.

Tavoitteet

- *Lisätä tietoa ja ymmärrystä siitä, mikä on kotivara, mitä se sisältää ja miksi kotivaraa tarvitaan.*
- *Antaa konkreettisia esimerkkejä ja neuvoja, joilla varaudutaan arkipäivän poikkeus-tiloihin.*
- *Innostaa marttayhdistyksiä ja marttoja viemään tietoa kotivarasta omalla alueellaan.*

Toimenpiteet

- *Marttailuviikolla piirit, yhdistykset ja vapaaehtoiset martat järjestävät yleisötapahtumia ja marttailtoja, joissa neuvotaan 72 tunnin varautumissuosituksista.*
- *Teema näkyy sosiaalisen median kanavilla ja Martat-sovelluksessa.*
- *Marttaliitto tuottaa toimintaan ohjeet ja materiaalit. Piirit järjestävät martoille ketjukoulutusta.*

Sujuva arki: Neuvontaa eri kohderyhmille

Toteutamme kotitalousneuvontaa kohdennetusti eri kohderyhmille yhteistyössä kumppaniemme ja rahoittajiemme kanssa. Tuemme neuvonnallamme niitä, jotka erityisesti tarvitsevat tukea sekä vähennämme yhteiskunnan eriarvoisuutta ja vahvistamme osallisuutta. Neuvontaa kohdennetaan lapsille ja lapsiperheille, nuorille, maahanmuuttajille, mielenterveys- ja päihdekuntoutujille, rikostaustaisille ja heidän läheisilleen, taloudellisesti haavoittuvassa tilanteessa oleville sekä martoille.

Tavoitteet

- Kohdennettu neuvonta voimaannuttaa, vahvistaa arjen taitoja ja kohentaa arkirytmää. Se lisää kädentaitoja ja yhdessä tekemistä, vahvistaa sosiaalisia taitoja ja osallisuutta sekä edistää yhdenvertaisuutta ja kestävästä kehitystä.
- Kohdennetun neuvonnan sisällöissä huomioidaan kestävä ja kohtuullinen kulutus, talousosaaminen, kodinhoito ja varautuminen.
- Osaamisen tunnistaminen osana kohdennettua neuvontaa kehittyy.

Arki sujuvaksi

Arki sujuvaksi -toiminnan kohderyhmänä ovat työpajanuoret, mielenterveys- ja päihdekuntoutajat, maahanmuuttajat ja heidän perheensä sekä rikosseuraamusasiakkaat. Tavoitteena on osallistujien arjen taitojen vahvistuminen ja sosiaalisten taitojen kohentuminen, maahanmuuttajien kursseilla lisäksi suomen kielen arkisanaston lisääntyminen. Tärkeimmät valtakunnalliset kumppanimme ovat Into ry ja Rikosseuraamuslaitos. Toimintaa rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö Veikkauksen tuotolla.

Lapsiperheiden arjen tukeminen

Lapsiperheiden arjen tukeminen -toiminnalla tuetaan pikkulapsiperheiden arkea ja vahvistetaan perheiden hyvinvointia kotitalousneuvonnalla. Kehitämme ja tuotamme lapsiperhetoimintaa valtakunnallisesti ja kaikkien piirien alueella. Toiminnan kohderyhmänä ovat perheet, joissa nuorin lapsi on alle 1,5-vuotias ja joissa on tarvetta arjen hallinnan taitojen kehittämiseksi. Perheiden arkea tuetaan pitämällä luentoja, kursseja ja kurssisarjoja sekä neuvonnallisilla kotikäynneillä. Toimintaa toteutetaan sekä kasvokkain että etäyhteyksiä hyödyntäen. Alueellista ja valtakunnallista yhteistyötä tehdään muun muassa kuntien ja järjestöjen kanssa. Olemme mukana kehittämässä valtakunnallista perhekeskustoimintaa. Toimintaa rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö Veikkauksen tuotolla.

Karjalan Kulttuurirahaston ruokakulttuurihanke

Karjalan Kulttuurirahaston tukeman hankkeen tavoitteena on ylläpitää ja vahvistaa Karjalan rikasta ruokakulttuuria ja kädentaitoja pitämällä ruoka- ja leivontakursseja. Toiminta suunnataan lapsille ja nuorille kaikissa marttapiireissä.

Kestävät talouspolut

Takuusäätiön ja Marttaliiton yhteisessä Kestävät talouspolut -hankkeessa (2022–2024) vahvistetaan taloudellisesti haavoittuvassa tilanteessa olevien ihmisten taloudellista toimintakykyä, arjen ja talouden hallintaa sekä osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia. Hankkeessa yhteiskehitetään uusia ekososiaalisen talousneuvonnan toimintatapoja ja välineitä sekä moniammatillista palvelupolkua. Hanketta toteutetaan

verkostoyhteistyönä kasvokkain ja digiympäristössä. Toimintaa rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö Veikkauksen tuotolla.

Luontokoti

Marttaliiton ja Monihelin yhteisessä Luontokoti-hankkeessa (2022–2024) tutustutetaan kotoutujia lähiluontoon, luonnontuotteisiin ja kotipuutarhaviiljelyyn. Tavoitteena on luoda osallisuutta, laajentaa elämänpiiriä ja vahvistaa sosiaalista kanssakäymistä alueen muiden toimijoiden, kuten Marttojen kanssa. Myönteinen luontokokemus ja ymmärrys suomalaisesta luonnosta ja kasvuolosuhteista lisää kuuluvuuden tunnetta sekä halua toimia luonto- ja ilmastoymynteisillä tavoilla. Hanke tukee monikulttuurisia ja -maahanmuuttajataustaisia järjestöjä kehittämään toimintaansa luonto- ja ympäristönäkökulmasta. Hanke vahvistaa Marttojen kotoutumisen tuen malleja ja kotoutujen parissa tehtävää vapaaehtoistoimintaa. Toimintaa rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö Veikkauksen tuotolla.

Viekas

Viekas LIFE -vieraslajihanke (2018–2023) on vieraslajien kartoitukseen, torjuntaan ja tietoisuuden levittämiseen keskittyvä hanke. Vapaaehtoiset martat toimivat hankkeessa tiedon välittäjinä, verkostoituvat oman paikkakuntansa muiden toimijoiden kanssa, järjestävät marttailtoja ja muita tapahtumia sekä innostavat ja opastavat vieraslajien kartoitukseen ja torjuntaan. Hanketta johtaa ja koordinoi Suomen Luonnonsuojeluliitto. Marttojen lisäksi hankkeen muita yhteistyökumppaneita ovat Luonto-Liitto, Luonnonvarakeskus, Luonnontieteellinen keskusmuseo sekä Jyväskylän ja Riihimäen kaupungit. Hankkeen päärahoittaja on EU:n LIFE-ohjelma.

Vilppu

VILPPU – Vapaaehtoistoiminta ikäihmisten ja lapsiperheiden arjen tukena -toiminnan tavoitteena on ikään-tyvien ja lapsiperheiden terveyden, hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistäminen ja vapaaehtoistoiminnan kehittäminen. Vilpussa vapaaehtoiset lähimartat ohjaavat ikään-tyvien ja lapsiperheiden ryhmätoimintaa ja toteuttavat Ystävähavila-tempauksia. Toiminnalla ehkäistään syrjäytymistä ja tuetaan ikään-tyvien ja lapsiperheiden arjen taitoja ja ikään-tyvien kotona asumista. Osallistujat saavat ystäviä ja vertaistukea sekä oppivat uusia arkea helpottavia taitoja. Toiminta on voimaa-antavaa ja tarjoaa merkityksellisyyden kokemuksia. Työntekijöiden ja vapaaehtoisten apuna on vapaaehtoistoiminnan malli, johon sisältyy muun muassa koulutuksia sekä tukea antavia tapaamisia ja materiaaleja. Toimintaa rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö Veikkauksen tuotolla.

Innostavaa ja kiinnostavaa marttatoimintaa

Martat on vahva yhteisö, jossa tehdään ja opitaan yhdessä. Järjestön voima on jäsenissä, yhdistyksissä ja toimintaryhmissä. Järjestötoiminnan kehittämisen tavoitteena on innostava ja kiinnostava marttatoiminta, johon halutaan tulla ja jossa halutaan olla mukana. Marttailussa korostuukin yhdessä tekemisen ilo. Haluamme saada nykyistä suuremman joukon toimimaan marttojen tavoitteiden ja arvojen mukaisesti sekä ilmastokestäväyyden ja kohtuullisuuden puolesta. Martat tekevät hyvää minulle, meille, lähiyhteisölleen ja maailmalle.

Järjestötoimintaa kehitetään Marttailu 2.1 -suunnitelman mukaisesti. Suunnitelmassa painotetaan kolmea kohderyhmää: Eläkkeelle jäämässä olevia ja juuri eläkkeelle jääneitä, opiskelijoita ja nuoria sekä työn, opiskelujen, perhesyiden, kansainvälisen suojelun tarpeen tai jonkin muun myötä Suomeen muuttaneita.

Tavoitteet

- Marttajärjestön jäsenyys koetaan kiinnostavaksi ja jäsenyyväisyys vahvistuu. Mukaan tulee korona-aikaa enemmän uusia jäseniä. Jäsenpidon myönteinen kehitys jatkuu.
- Marttatoiminta koetaan mielekkäänä harrastuksena ja yhteisönä, johon on helppo tulla mukaan. Liittyvät jäsenet ovat jäsenten keski-ikää nuorempia ja jäsenten keski-ikä kääntyy laskuun.
- Yhdistyksillä on hyvät edellytykset toimia. Yhdistysten hallinnointi koetaan helpoksi ja toimijoiden osaminen vahvistuu. Yhdistysten käytössä on toimivat järjestelmät, joita osataan käyttää.
- Marttailu mahdollistaa erilaisia, vaikuttavia ja sisältölähtöisiä kohtaamisia.
- Valtakunnalliset teemat ja tapahtumat innostavat marttayhdistyksiä järjestämään marttailtoja ja tapahtumia.
- Martoissa on kiinnostavia tapoja toimia vapaaehtoisena ja järjestö tarjoaa uudenlaisia vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia.
- Yhdistysten toimintakulttuuri on avoin, vieraanvarainen ja yhdenvertaisuutta vaaliva. Jokaiselle löytyy oma tapa olla martha.

Toimenpiteet

- Tuemme marttapiirien ja yhdistysten toimintaa tekemällä valmiin toimintasuunnitelmapohjan, jossa näkyvät vuoden keskeiset toiminnot ja painopisteet. Piirit järjestävät yhdessä vertaismarttojen kanssa alueellisia toiminnansuunnitteluiltoja. Toiminnansuunnittelulla vahvistetaan järjestön yhteisten teemojen ja tapahtumien valtakunnallista toteutumista.
- Marttaliitto tuottaa valtakunnallisten tapahtumien ohjeistusten lisäksi marthaillan malleja ja ideoita vuoden keskeisimmistä teemoista tukien niillä kiinnostavan yhdistystoiminnan tekemistä.
- Martat.fi-sivujen Yhdistyskanava on marttayhdistysten tietopankki. Yhdistyskanavaa päivitetään säännöllisesti ja sieltä löytyvät muun muassa vuoden valtakunnallisten tapahtumien ohjeet ja monenlaisia ideoita marthailltoihin.
- Järjestöviestintä levittää toimivia käytänteitä ja onnistumisia. Sähköinen yhdistyskirje välittää ajankohtaista tietoa.
- Marttayhdistysten puheenjohtajien kolmas verkkokoulutusryhmä käynnistyy ja koulutuksen myötä yhdistykset saavat toisistaan vertaisverkoston. Puheenjohtajakoulutuksen vuosina 2021 ja 2022 käyneet kutsutaan luokkakokoukseen. Marttayhdistysten hallituksen jäsenille on tarjolla ajantasaisia materiaaleja.
- Vuoden suurimmat valtakunnalliset tapahtumat ovat Marttailuviikko ja Maailman suurin marthailla, joka juhlii 120-vuotta täyttävää Martat-lehteä. Heinäkuussa vietetään Martan päivää, syyskuun alussa tehdään sieniretkiä ja jo perinteeksi muodostuneeseen tapaan Lokakuu on puurokuu.
- Vapaaehtoisille järjestetään koulutusta ja heille on tarjolla kiinnostavia tehtäviä. Sisältövapaaehtoisille eli ruoka-, puutarha-, sini-, ympäristö-, media-, käsityö-, kansainvälisille ja vertaismarthoille tehdään kiinnostavia ja uuden oppimisen mahdollistavia sisältöjä. Lasten kokkikerhojen ohjaajia koulutetaan eri puolilla Suomea.

- Tuetaan opiskelijoiden toimintaryhmien tai yhdistysten perustamista ja kehitetään opiskelijoiden marttatoimintaa.
- Isoihin kaupunkeihin kannustetaan perustamaan monikulttuurisia ja yhdenvertaisuutta edistäviä yhdistyksiä tai toimintaryhmiä. Syntyneille ryhmille tarjotaan paikkoja vaihtaa kokemuksia ja hyvä käytäntöjä.
- Jäsenen palvelupolku kehittyy ja jäsenviestintää vahvistetaan. Yhdistysten jäsenhankintaa tuetaan innostavilla materiaaleilla.
- Vuonna 2022 toteutettujen jäsenkyselyn, yhdistyskyselyn ja eronneille jäsenille tehtävän kyselyn tuloksia hyödynnetään kehittämisessä ja toiminnassa vastataan niissä nousseisiin tarpeisiin.

Materiaalit luovasti ja kestävästi käyttöön

Käsityöt ovat osa monen marttayhdistyksen toimintaa ja eri puolilla Suomea toimii yhdistysrajat ylittäviä kässämarttaryhmiä ja Kässäkahviloita. Marttailloissa, kässäleireillä tai Kässäkahviloissa tehdään ja opitaan yhdessä sekä siirretään osaamista ihmiseltä ja sukupolvelta toiselle. Käsityöyhteisöllisyys näkyy myös sosiaalisen median ryhmissä, joissa jaetaan ideoita ja kuvia. Käsityötoiminta perustuu vertaisuuteen ja yhdessä oppimiseen, kokeilemiseen ja onnistumisen kokemuksiin. Samalla opitaan arvostamaan omaa osaamista ja luovuutta. Vuoden teemana on luova ja kestävä materiaalien käyttö sekä niiden kierrättäminen.

Tavoitteet

- *Käsityötoiminta innostaa harrastamaan käsitöitä yhdessä ja elvyttää käsillä tekemisen taitoa.*
- *Käsityötoiminta kutsuu mukaan Marttoihin. Käsitöiden ympärillä kohdataan ja koetaan yhteisöllisyyttä.*
- *Kädentaidot auttavat tekemään valintoja kestävään arkeen. Kun osaa itse tehdä, korjata tai tuunata, voi säästää rahaa ja luontoa.*
- *Käsityötaidot ovat arjen turvaa. Ne tuottavat iloa ja onnistumisen kokemuksia sekä auttavat vaikeiden tunteiden käsittelyssä.*
- *Käsityön monia merkityksiä käsitellään katsoen sekä perinteeseen että tulevaan huomioiden niin taitojen kuin kodin aarteidenkin elämän jatkuvuus.*

Toimenpiteet

- *Vuoden teeman ja käsityömateriaalien käsittelyssä huomioidaan yllätyksellisyys, luovuus, leikkisyys ja ilo. Esille nostetaan materiaalit, niiden merkitykset ja valintojen perustelut. Käsitöiden äärellä jaetaan myös muistoja ja tarinoita.*
- *Marttayhdistykset järjestävät käsityö- ja askartelutarvikkeiden vaihtotapahtumia, joissa itselle tarpeeton ja varastoihin kertynyt löytää uusille käyttäjille. Samalla neuvotaan kestävää tekstiilien käyttöä Garderobi-aineiston avulla.*
- *Martat-lehdessä, Martat.fi-sivujen Marttakoulussa ja Martat-sovelluksessa julkaistaan käsityöohjeita.*

Kansainvälinen toiminta tukee tyttöjen ja naisten oikeuksia ja resilienssiä muuttuvassa maailmassa

Marttajärjestön kansainvälinen toiminta tuo martoille näkyväksi keskinäisriippuvuuden oman yhteiskuntamme ja globaalin etelän välillä tarjoten konkreettisia mahdollisuuksia kohentaa yhdenvertaisuutta ja ilmastokestävää elämäntapaa.

Kehitysyhteistyömme edistää haavoittuvassa asemassa olevien tyttöjen ja naisten asemaa tarjoamalla mahdollisuuden opiskella, elättää itsensä, tehdä valintoja ja puolustaa omia oikeuksiaan. Kotitalous-, ravitsemus- ja yrittäjyysneuvontaa annetaan köyhille, vammaisille, syrjäseudulla asuville ja vähän koulutetuille tytöille ja naisille Saharan eteläpuoleisessa Afrikassa. Kaikki työmme on ilmastokestävää: tuemme kohderyhmiä sopeutumaan muuttuvaan ilmastoon ja omalla toiminnallaan hidastamaan muutosta.

Tavoitteet

- Teemme tyttöjen ja naisten aseman parantamiseksi entistä vaikuttavampaa kehitysyhteistyötä köyhimmässä maissa yhdessä paikallisten ja suomalaisten kumppaniemme kanssa.
- Aktiivinen viestintä kehitysyhteistyöstä kiinnostaa marottoja ja suurta yleisöä sekä innostaa lahjoittamaan hankkeisiin.
- Martat ovat innostuneita verkostoitumaan kansainvälisesti ja osallistuvat aktiivisesti Marttaliiton järjestämiin matkoihin, kun se on jälleen mahdollista.

Toimenpiteet

- Laajennamme ja syvennämme Etiopian, Sambian ja Malawin kehitysyhteistyöhankkeita.
- Käynnistämme Somalimaassa uuden kehitysyhteistyökumppanuuden käyttäen hyväksi yhteistyöverkostojamme Suomessa ja kansainvälisissä järjestöissä.
- Vuoden aikana arvioimme erityisesti kehitysyhteistyön ilmastokestävyyttä.
- Koulutamme marottoja ja viestimme heidän kanssaan sekä heille. Keskinen teema on ilmastonmuutoksen ja sään ääri-ilmiöiden vaikutus hankkeidemme kohderyhmien elämään.
- Järjestämme jäsenmatkan kehitysyhteistyökohteeseen, kun se on riittävän turvallista.

Viestintä tukee liiton tavoitteita ja lisää yhteisön turvallisuuden tunnetta

Marttaliiton viestintä tukee liiton eri yksiköitä ja koko järjestöä omilla tavoitteillaan. Viestinnän keskeinen tavoite on kotitalousneuvonnan näkyväksi tekeminen ja kansalaisten arjen taitojen edistäminen. Viestinnässä pyritään aina huomioimaan tavoitteemme tehdä mahdollisimman monen arjesta mahdollisimman kestävä. Haluamme säilyttää järjestön aseman vahvana ja luotettuna neuvontajärjestönä ja mielipidevaikuttajana. Onnistuneella viestinnällä vahvistetaan marttayhteisön ja koko suuren yleisön turvallisuuden tunnetta.

Tavoitteet

- Toimimme strategisesti ja resurssiviisaasti – Viestinnän määrä ei korvaa viestinnän laatua.
- Marttojen eri kanavat luovat yhteisöllisyyttä ja lisäävät turvallisuuden tunnetta.
- Asiakkuudenhallinta on osa viestintää, ja se mahdollistaa laadukkaan kohdennetun viestinnän.
- Viestintää analysoidaan säännöllisesti. Tuloksia käytetään kehittämisen lähtökohtana ja perusteellamaan tehtäviä valintoja.
- Martat-sovellus on integroitu ja tärkeä osa Marttaliiton kanavatarjoomaa.
- Marttaliiton sijoitukset paranevat YouGovin Vaikuttajaorganisaatiot kuluttajakyselyssä.
- Martat.fi:n saavutettavuusarvioinnin tulos on WCAG-kriteerien AA-taso.

Toimenpiteet

- Viestinnän valmistelua tehdään sujuvammaksi Marttaliiton ja -piirien yhteisellä viestintäkalerilla ja säännöllisesti päivittyvällä viestinnän vuosikellolla.
- Asiakkuudenhallintajärjestelmän viestintä- ja markkinointiominaisuudet tukevat päivittäisviestintää ja tarjoavat tietoa viestinnän päätöksenteon tueksi. Käytämme aktiivisesti markkinoinnin automaatioita.
- Martat.fi:n ja muun viestinnän saavutettavuutta analysoidaan ja kehitetään edelleen.
- Marttaliiton lisäksi myös piirit käyttävät sähköistä viestintäkaleria sosiaalisen median nostoihin ja viestinnän suunnitteluun.
- Marttabrändiä vahvistetaan viestinnällisellä kampanjalla.

Lehti on joka martan jäsenetu

Martat-lehti ilmestyy 6 kertaa vuodessa. Vuoden teema, varautuminen on esillä jokaisessa lehdessä. Aihetta käsitellään sekä laajoissa jutuissa että vinkkiyppisissä tietoiskuissa. Teema on lähtökohtana myös kansikuvien suunnittelussa.

Martat-lehti on ilmestynyt 120 vuotta. Vuoden aikana tuodaan esille oman lehden merkitystä järjestölle ja jäsenille sekä laajemminkin kansalaisyhteiskunnalle. Lisäksi muistutetaan kaksikielisestä marttatoiminnasta ja sisarjärjestö Marthaförbundetista. Sähköisen lehden suunnittelua jatketaan.

Tavoitteet

- Antaa lehden lukijoille tietoa varautumisesta.
- Nostaa esille Martat-lehden merkitystä jäsenetuna. Vahvistaa jäsenien sitoutumista marttajärjestöön tuomalla esille pitkää historiaa vanhojen lehtien aineistoa hyödyntämällä.
- Tehostaa uuden aineiston käyttömahdollisuuksia ja yhteistyötä liiton muiden aineistontuottajien kanssa. Haetaan parasta mahdollista tapaa tuottaa aineistoa järjestölle tehokkaasti ja resurssivii- saasti. Kehitetään mahdollisuuksia hyödyntää lehden materiaalia laajasti eri kanavissa ja toisaalta käyttää muuta liitossa tuotettavaa aineistoa lehdessä entistä laajemmin.
- Valmistella sähköiseen lehteen siirtymistä.

Toimenpiteet

- Tuotetaan ja julkaistaan varautumiseen liittyvää sisältöä. Käytetään lehdessä myös muuta Marttaliitossa julkaistavaa materiaalia ja tuodaan sitä lukijoiden tietoon.
- Poimitaan valittuja paloja Emäntälehdessä ja Martat-lehden menneisyydestä.
- Tehdään yhteistyötä Marthaförbundetin kanssa 120-vuoteen liittyen.
- Sähköisen lehden suunnittelussa toimitaan työryhmissä, kuullaan kokemuksia mediakentältä ja käytetään ulkopuolisia asiantuntijoita. Tarkennetaan aikataulua, resursseja ja prosessin etenemistä.
- Mietitään Marttaliiton viestintää kokonaisuutena ja otetaan huomioon mm. tavoitteet, kohderyhmät, työnjako ja eri kanavat.

Maailman suurin marttailta juhlii Martat-lehteä

Tiistaina 31.1. Emäntälehdessä ensimmäisen päätoimittajan Alli Nissisen nimipäivänä Martat kokoontuvat samaan aikaan eri puolilla Suomea juhlimaan 120 vuotta täyttävää jäsenlehteämme. Vuonna 1903 säännöllisesti ilmestymään alkanut Emäntälehti sai myöhemmin nimekseen Martat.

Tavoitteet

- *Puolet marttayhdistyksistä osallistuu Maailman suurimpaan marttailtaan ja tapahtumat koetaan iloa ja innostusta tuovina. Tapahtuma toimii innostavana lähtölaukauksena toimintavuodelle.*
- *Maailman suurin marttailta vahvistaa marttaidentiteettiä, marttajärjestöön kuulumisen kokemusta ja yhteisöllisyyttä.*
- *Tapahtumien yhteydessä martat ja tapahtuma teema näkyvät mediassa.*

Toimenpiteet

- *Kutsumme kaikki yhdistyksemme ja marttapiirit mukaan Maailman suurimman marttailan toteutukseen. Martat kokoontuvat saman päivänä eri puolilla Suomea juhlimaan 120-vuotiaasta Martat-lehteä.*
- *Maailman suurimman marttailan tapahtumissa on esillä lehden ja marttatoiminnan historia ja vuosikymmenet.*
- *Maailman suurimman marttailan juhlaan kuuluu olennaisena osana yhteen kokoontuminen, juhlatunnelma ja herkulliset tarjoilut. Marttaliitto tuottaa piirien ja yhdistysten käyttöön ohjelma- ja menuehdotuksen, tapahtuma- ja markkinointimateriaalia sekä vinkkejä illan järjestämiseen.*
- *Jokainen marttayhdistys voi muokata marttailasta itselleen sopivan. Maailman suurin marttailta voi olla kaikille avoin, yhdistyksen sisäinen tai useamman yhdistyksen yhdessä järjestämä tapahtuma.*

Vaikuttamistyöllä kestävää arkea ja yhdenvertaisuutta

Marttatoiminta ja kotitalousneuvontamme itsessään on vaikuttamista ihmisten valintoihin, käyttäytymiseen, tekemiseen ja tekemättä jättämiseen. Yhteiskunnallinen vaikuttamistyömme on pitkäjänteistä vaikuttamista lainsäädäntöön ja muuhun päätöksentekoon. Vaikuttaminen nojaa järjestön strategiaan. Marttaliiton kestävä kehitys vaikuttamissuunnitelma linjaa niitä asioita, joiden puolesta Martat ottavat kantaa.

Tavoitteet

- Koko yhteiskunta ohjaa ympäristön, talouden ja terveyden kannalta kestäviin valintoihin.
- Martat on aktiivinen vaikuttaja, joka pääsee tavoitteidemme kannalta olennaisiin työryhmiin ja valmisteluun.

Toimenpiteet

- Osallistumme työryhmiin ja muuhun valmisteluun.
- Teemme kannanottoja, mielipidekirjoituksia ja osallistumme aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun.
- Laadimme eduskuntavaalitavoitteet ja vaikutamme vaaliteemoihin. Kannustamme marttoja äänestämään.

Martta-akatemia ja koulutuspalvelut

Haluamme edistää elinikäistä oppimista kannustaen uusien tietojen ja taitojen hankkimiseen. Uuden oppiminen on parhaimmillaan hauskaa ja innostavaa ja vahvistaa uskoa omaan kykyihinkin. Arjen taitoja vahvistamalla tuemme kykyä toimia yhteiskunnassa ja luomme turvallisuuden ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Martta-akatemia tarjoaa kotipesän kurseille, koulutuksille ja webinaareille ja on samalla turvallinen ympäristö harjoitella ja vahvistaa digitaitoja. Martta-akatemiassa on mahdollista suorittaa kursseja ja koulutuksia sekä osallistua webinaareihin.

Tavoitteet

- Martta-akatemia mahdollistaa itsensä kehittämisen ja uuden oppimisen ajasta ja paikasta riippumatta. Kurssit ja webinaarit ovat helposti saavutettavia ja tukevat osallisuutta ja tasavertaisuutta.
- Martta-akatemian rooli yhtenä marttailun kanavana vahvistuu. Martta-akatemian käyttö tukee osaltaan jäsenistön digitaitoja.
- Kaikille avoimien verkkoruokakurssien näkyvyys kasvaa. Kurssit innostavat mukaan uusia käyttäjiä ympäri Suomen, myös jäsenistön ulkopuolelta.
- Laadukkaat sisällöt tuovat käyttäjät yhä uudelleen palveluiden pariin ja suosittelijoiden määrä kasvaa.

Toimenpiteet

- Harrastajaopinnot täydentyvät uusilla sisällöillä. Opinnoista on mahdollisuus saada osaajamerkki ja merkintä Koski-rekisteriin.
- Käynnistämme osajaopintojen tarvekartoituksen ja suunnittelun.
- Martta-akatemiaan toivotetaan tervetulleiksi kaikki, jotka ovat kiinnostuneita sisällöistämme. Marttaliitto tarjoaa kaikille avoimia maksuttomia webinaareja, joista osa tallennetaan myöhemmin katseltaviksi.
- Avointen verkkoruokakurssien kehittäminen yhdessä piirien kanssa jatkuu. Yhteiskehittäminen, avoin tiedon jakaminen ja vertaistuki ovat avaintekijöitä kehitystyössä.
- Piirit hyödyntävät Martta-akatemiaa yhtenä neuvontatyön välineenä. Marttaliitto tukee piirejä tarjoamalla valmiit prosessit, kouluttamalla ja tarjoamalla tukipalveluita heidän käyttöönsä.
- Koulutustoiminnan ja valmennusten kehittämisessä keskiössä on asiakaskokemus. Kehittämisessä hyödynnetään palvelu- ja koulutusmuotoilua.

CRM-järjestelmä tuo asiakkaan lähemmäs

Marttojen laaja asiakaskunta koostuu jäsentemme lisäksi erilaisista organisaatioista sekä yksityishenkilöistä, jotka käyttävät suoraan tai välillisesti palveluitamme. CRM- eli asiakkuuksienhallinta-järjestelmämme on niin järjestörekisteri, jäsen- ja lehtirekisteri, tapahtumarekisteri kuin asiakasrekisterikin. CRM-järjestelmä auttaa meitä tunnistamaan mitä kukin asiakkaamme meiltä kaipaa ja ketkä voisivat olla kiinnostuneita palveluistamme. Lisäksi järjestelmä helpottaa toimintaamme, kun aiemmin eri paikkoihin pirstaloitunut tieto asiakkaistamme löytyy nyt yhteisestä työkalusta. Näin varmistamme myös asiakkaidemme tietojen tietoturvallisen käsittelyn.

Tavoitteet

- Järjestelmä tarjoaa työkaluja ymmärtää asiakkaitamme ja kohdistaa työtämme oikeille osa-alueille.
- Viestiautomaatiot helpottavat työarkeamme ja pitävät jäsenemme tietoisina juuri heille tärkeistä asioista.
- Asiakas- ja sidosryhmätietojen tallentaminen on vakiintunut Marttojen toimintatavaksi.

Toimenpiteet

- CRM-järjestelmää kehitetään osana muita prosessejamme. Jokaisen sisäisen kehitysprojektin osaksi otetaan arviointi, tuleeko se vaikuttamaan CRM:n tai mitä tietoja kyseiseen projektiin CRM:stä tarvitaan.
- CRM-järjestelmän käyttö laajennetaan piirikäyttäjille. Yhteistyössä piirikäyttäjien kanssa kehitetään liiketoimintapalveluita tukevia työkaluja.

Yhteistyö ja osaaminen voimavarana

Haluamme marttajärjestön olevan arvostettu organisaatio, jossa osaavat ja motivoituneet luottamushenkilöt, muut vapaaehtoiset ja työntekijät toimivat yhteistyössä asetettujen päämäärien edistämiseksi

Tavoitteet

- Marttajärjestön henkilöstö ja vapaaehtoiset tuntevat järjestön strategian ja kykenevät toteuttamaan sen tavoitteita toiminnan kaikilla osa-alueilla.
- Toimimme yhdistykset, piirit ja liiton kattavassa yhteistyössä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Avoin vuorovaikutus ja yhteiskehittäminen luovat toimintakulttuuria, jossa työskennellään yhteisten päämäärien saavuttamiseksi tavoitteellisesti ja yhteisiä toimintatapoja noudattaen.
- Tietohallinnon työvälineiden ja viestinnän osaamista parannetaan kaikkien toimijaryhmien osalta.
- Otamme toimintaympäristön muutokset huomioon eri toimijoiden vastuualueista ja tarvittavasta työnjaosta päätettäessä.
- Marttajärjestö on yhdenvertainen työpaikka, joka tarjoaa työskentelymahdollisuuksia erilaisille ja erilaisissa elämäntilanteissa oleville henkilöille.
- Pidämme huolta henkilöstön työhyvinvoinnista ja työterveydestä.

Toimenpiteet

- Toimenkuvat sekä toimi- ja päätösvaltuudet ovat selkeät.
- Henkilöstökoulutukset ja valmennukset vahvistavat henkilöstön osaamista ja yhteiskehittämistä.
- Liitto järjestää piireille täydennyskoulutusta ja -valmennuksia, jotka mahdollistavat kokemusten ja osaamisen jakamisen sekä tukevat valmiuksia neuvoa, ohjata ja tukea asiakkaita sekä lisää sisällöllistä osaamista.
- Työtyytyväisyyttä ja työhyvinvointia mitataan säännöllisesti sekä ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin.

Talous mahdollistaa toiminnan

Marttaliiton toimintaedellytykset turvataan pitämällä konsernin talous tasapainossa pitkäjänteisesti siten, että toimintakulut eivät ylitä tuottojen määrää.

Tavoitteet

- Marttaliiton ja Marttaliitto-konsernin talous pyritään saattamaan tasapainoon käynnissä olevien tietohallintoinvestointien päätyttyä.
- Toimintojen priorisointi, jotta tarvittavien uusien toimintojen kehittäminen ja ylläpito on mahdollista.
- Toiminnan kustannustehokkuutta parannetaan hyödyntämällä kaikissa toiminnoissa digitaalisia välineitä.

Toimenpiteet

- Marttaliitolle laaditaan realistinen talousarvio, jonka toteutumista varmistetaan kurinalaisella talouden hoidolla ja säännöllisellä raportoinnilla.
- Neuvontapalveluiden tuotteistamista jatketaan samalla, kun uusia tietohallinnon ja viestinnän järjestelmiä hyödynnetään tavoitteena käyttäjiltä saatavan rahoitusosuuden sekä omatoimisen varainhankinnan kasvattaminen.

Mittarit

Marttaliiton toimintaa ja strategian toteutumista mitataan strategiamittareilla. Vuoden 2023 toiminnalle on määritelty ydinmittarit. Lisäksi järjestöllä on toimintokohtaisia mittareita. Erillisavustuksilla on niihin erikseen kirjatut määrälliset ja laadulliset tavoitteensa, joita seurataan ja raportoidaan.

Vuoden 2023 ydinmittarit ovat:

- Jäsenmäärä. Liittyneiden 60–69-vuotiaiden määrä. Tavoitetaso: Jäsenmäärä pysyy edellisen vuoden tasolla. Liittyneiden 60–69-vuotiaiden määrä kasvaa.
- Vapaaehtoistoiminnan tunnit. Tavoitetaso: Vapaaehtoistoiminnan tuntien määrä palaa ennen koronaa olevalle tasolle.
- Kasvokkaiseen ja digitaaliseen neuvontaan osallistuvien määrä. Tavoitetaso: 150 000.
- Neuvonnan koettu hyödyllisyys. Neuvonta lisää arjen taitoja sekä terveellisiä, kestäviä ja taloudellisia valintoja ja käyttäytymistä. Asiakkaat oppivat uusia asioita. Osallistujapalaute. Tavoitetaso 4/5
- Neuvonnan asiakkaat kokevat toiminnan olevan yhdenvertaista. Osallistujapalaute. Tavoitetaso 4/5
- Neuvonnan asiakkaat suosittelevat kursseja. Osallistujapalaute. Tavoitetaso 4/5.
- Neuvonnan asiakkaat kokevat Martta-akatemian kurssit ja sisällöt helposti saavutettaviksi. Käyttäjät ovat valmiita suosittelemaan kursseja ja sisältöjä. Tavoitetaso 4/5
- Asiakkuuksienhallintajärjestelmä (CRM) on tehokkaassa käytössä ja jäsenviestintään on luotu toimivat käytännöt. Tavoite taso: On käytössä ja on luotu.
- Martat-sovellukseen rekisteröityneiden määrä ja aktiiviset käyttäjät. Tavoitetaso: Sovellukseen on rekisteröitynyt 40 000 käyttäjää. Aktiivisten käyttäjien osuus on 50 %.
- Marttaliiton ja Eduard Polónin säätiön talousarviot ja tilinpäätökset. Tavoitetaso: Talousarvion mukainen tulos.
- Sijoitustuottojen määrä. Tavoitetaso: Talousarvion mukainen tavoite.
- Omatoimisen varainhankinnan määrä. Tavoitetaso: Keräystuottojen ja oman varainhankinnan tulos kasvaa.

Tapahtumakalenteri

- 31.1. Maailman suurin marttailta juhlii 120-vuotiaasta Martat-lehteä
- 17.–23.4. Marttailuviikko on kotivaraviikko
- 21.4. Vuosikousseminaari
- 22.4. Marttaliiton vuosikokous
- 26.7. Martan päivä
- 26.8. Valtakunnallinen sienipäivä
- 28.8.–3.9. Sieniviikko kannustaa liikkumaan luonnossa
- Lokakuu Lokakuu on puurokuu

Marttaliitto, piirit ja yhdistykset osallistuvat vuoden aikana myös muihin tapahtumiin, temaviikkoihin ja messuille.